NIEKTÓRE PYRENOMYCETES ZEBRANE W RUCIANEM I KAMIENIU NA MAZURACH

Quelques Pyrenomycètes ramassés à Rusiane et Kamień en Mazurie

Wanda Truszkowska

Przedstawione materiały mikologiczne zebrano w sierpniu 1956 r. podczas tygodniowego pobytu na pojezierzu mazurskim w Rucianem i najbliższej okolicy oraz koło stancyi wodnej Kamień.

Materiały te pochodzą z grądów, borów mieszanych i borów*.

Ponieważ okres zbioru przypadł na miesiąc sierpień, często znajdowano tylko stadia konidialne grzybów, które są nie mniej cenne dla znajomości *Pyrenomycetes* aniżeli stadia workowe, jednak wobec braku owocowania doskonałego opisy ich zamieszczono w obrębie grupy *Fungi imperfecti*, zestawione według systemu Barnetta (1956). Tylko w przypadkach równoczesnego występowania obu stadiów, workowego i konidialnego, opis owocowania konidialnego zamieszczono przy odpowiednim gatunku w obrębie *Ascomycetes*.

Niektóre przypadki stadiów konidialnych, jak np. należące do rodzaju *Cytospora*, przy braku owocowania doskonałego, nasuwały tak daleko idące wątpliwości przy próbie zaliczenia do gatunku, że pozostawiono je opatrzone jedynie nazwą rodzajową.

Przy gatunkach, opisanych już w polskiej literaturze, przytoczono podobnie jak w pracy poprzedniej (Truszkowska 1959) tylko wymiary podstawowych elementów morfologicznych, podlegających w największym stopniu zmienności, jak: worki, zarodniki workowe i konidia. Przy pozostałych, które jeszcze takich opisów nie mają, zamieszczono krótką charakterystykę.

Przeanalizowano 70 próbek materiału, oznaczono 25 gatunków workowców (*Pyrenomycetes*), z których kilka występowało na różnych jed-

* Oznaczone gatunki grzybów uszeregowano, podobnie jak w pracach poprzednich (Truszkowska 1959), według systemu Munka (1957). Metody zbioru, przechowywania materiału i preparowania opisano również poprzednio (Truszkowska 1959).

nocześnie gatunkach drzew lub krzewów oraz 12 gatunków należących do *Fungi imperfecti*. Ponadto w dwóch przypadkach oznaczono tylko rodzaj *Cytospora* oraz opisano owocowanie konidialne dwu gatunków rodzaju *Diaporthe*: *Diaporthe conjuncta* (Nees) Fck. i *Diaporthe leipharmia* (Fr.) Sacc.

Zielnik obejmujący opisane grzyby znajduje się w Pracowni Mikologicznej PAN w Warszawie.

Zestawienie opracowanego materiału:

ASCOMYCETES

ASCOHYMENIALES: SPHAERIALES

Nectriaceae

Nectria sanguinea Fr. — Worki: $76-80,5 \times 5,1-7 \mu$, zarodniki workowe: $8-10,2 \times 4,6-5,3 \mu$.

Zebrano: VIII. 1956 r. w borze mieszanym w Rucianem na martwych gałązkach *Corylus avellana*, na starych podkładkach grzybowych.

Xylariaceae: Hypoxyleae

Ustulina deusta (Hoffm. ex Fr.) Petrak (*Ustulina vulgaris* Tul.) Worków nie znaleziono, zarodniki workowe: $30,9-36,8 \times 7-8 \mu$.

Zebrano: VIII. 1956 r., w borze mieszanym w Rucianem, na starym pniu przy lesnej drodze.

Hypoxylon multiforme Fr. — Worki p. sp. $50,6-55,2 \times 4,6-5,1 \mu$, zarodniki workowe: $9,2-11,5 \times 4,6 \mu$.

Zebrano: VIII. 1956 r. w borze mieszanym w Rucianem, na martwych gałęziach *Corylus avellana*.

Hypoxylon fragiforme Munk. (*Hypoxylon coccineum* Bull.) — Worki p. sp. $59,8-71,3 \times 4,6-5,6 \mu$, zarodniki workowe $7,3-5,2 \times 3,8-4,6 \mu$.

Zebrano VIII. 1956 r. w grądzie w Rucianem na martwych gałęziach *Corylus avellana*.

Hypoxylon fuscum (Pers. ex Fr.) Fr. — Worki p. sp. $92-101 \times 8,4-9,2 \mu$, zarodniki workowe $13,8-16,1 \times 4,6-5,6 \mu$.

Zebrano: VIII. 1956 r. w borze mieszanym w Rucianem, na martwych gałęziach *Corylus avellana*.

Xylariaceae: Xylarieae

Xylaria hypoxylon (L. ex Fr.) Grev. — Worki p. sp. 75—82 $\times$ $\times$ 5,6—8 μ , zarodniki workowe 11,5—14 $\times$ 5,6—6 μ .

Zebrano: VIII. 1956 r. w borze mieszanym w Rucianem, na martwym drewnie.

Xylariaceae: Diatrypeae

Cryptosphaeria populina (Pers.) Sacc. (*Valsa populina* Pers.)
Podkładki szeroko rozprzestrzenione; nieregularnego kształtu, zaznaczają się jako wysepkowate wypukłości na powierzchni podłoża. Podkładki są

Ryc. 1. *Cryptosphaeria populina*. Przekrój przez fragment podkładki, uwidoczniający otocznia

przykryte perydermą podziurawioną ujściami otocznia. Worki na długich trzonkach, p. sp. 41,4—46 $\times$ 6,9—9,2 μ , mają widoczny aparat szczytowy. Zarodniki workowe są alantoidalne, 10,2—11,5 $\times$ 2,3—2,8 μ , barwy lekko przydymionej.

Zebrano: VIII. 1956 r. w borze mieszanym w Rucianem na martwych gałęziach *Populus* sp.,

Diatrypella quercina (Pers.) Nke. — Podkładki są czarne o średnicy około 2 mm i mają kształt niskich, a bardzo szerokich walców, nieco spłaszczonych, o wypukłej zewnętrznej powierzchni; na powierzchni podłoża tworzą gęste skupienia. Na czarnych tarczkach formują się brodaw-

kowate ujścia otoczni. Worki są maczugowatego kształtu, na długich trzonkach, p. sp. $82,8-103,5 \times 9,7-12 \mu$. Zarodniki workowe są cylindryczne, silnie zgięte, o końcach zaokrąglonych, z błyszczącymi punkci-

Ryc. 2. *Diatrypella quercina*. a — Obraz podkładek na powierzchni gałązki dębu;
b — Przekrój przez podkładkę uwidoczniający otocznie

kami na obu biegunach, $9,2-11,5 \times 2,3-3,3 \mu$, barwy jasno-oliwkowo-brunatnej.

Zebrano: VIII. 1956 r. na skraju boru mieszanego w Rucianem na martwych gałęziach *Quercus* sp.

Diatrypella favacea (Fr.) Ces. et Not. — worki p. sp. $73,6-115 \times 9,2-11,5 \mu$, zarodniki workowe $4,6-6,9 \times 1,5 \mu$.

Zebrano: VIII. 1956 r. w grądzie w Rucianem na cienkich gałązkach *Betula* sp.

Diatrypella verrucaeformis (Ehrh) Nke. — Worki p. sp. $126,6-142,6 \times 9,2-11,5 \mu$, zarodniki workowe $6,1-9,2 \times 1,5-2 \mu$.

Zebrano: VIII. 1956 r. w grądzie w Rucianem, na martwych gałęziach *Corylus avellana*. Gatunek ten należy do najpospolitszych i masowo występujących w naszych lasach liściastych i mieszanych.

Diatrype stigma (Hoffm. ex Fr.) Fr. — Worki p. sp. $27,6-34,5 \times 4,6-6,1 \mu$, zarodniki workowe $5,6-7,4 \times 2,3-3,8 \mu$.

Zebrano: VIII. 1956 r. w grądzie w Rucianem na martwych gałęziach *Corylus avellana*. Jest to gatunek grzyba również należący do najpospolitszych w naszych lasach liściastych i mieszanych.

Diatrype bullata (Hoffm. ex Fr.) Tul. — Worki p. sp. $25,3-34,5 \times 3,8-4,6 \mu$, zarodniki workowe $5,6-7 \times 1-1,5 \mu$.

Zebrano: VIII. 1956 r. w okolicy stacji wodnej Kamień, przy leśnej drodze, na martwych gałązkach *Salix* sp.

Diaporthaceae — Melogrammatoideae

Melogramma Bulliardii Tul. — Worki: $115-126 \times 9,2-11,5 \mu$, zarodniki workowe: $34,5-43,7 \times 5,6-6,1 \mu$.

Zebrano: VIII. 1956 r. w borze mieszanym w Rucianem na martwych gałązkach *Corylus avellana*.

Pseudovalsa lanciformis (Fr.) Ces et de Not. — Worki $177-184 \times 23-27,6 \mu$, zarodniki workowe $46-50,6 \times 11,5-13,8 \mu$.

Zebrano: VIII. 1956 r. w grądzie w Rucianem na gałązkach *Betula* sp.

Diaporthoidae

Valsa abietis Fr. — Worki p. sp. $27,6-32,2 \times 4,6-5,6 \mu$, zarodniki workowe $5,1-7,4 \times 1,5 \mu$; stadium konidialne *Cytospora abietis* Sacc. o konidiach $2,8-3,3 \times 1 \mu$.

Zebrano: VIII. 1956 r. w Rucianem i w borze w okolicy stacji wodnej Kamień na martwej korze *Picea excelsa*.

Valsa ambiens (Pers. ex Fr.) Fr. — Worki $68-85 \times 6,9-9,2 \mu$, zarodniki workowe $11,5-20,7 \times 2,3-3,3 \mu$; stadium konidialne *Cytospora ambiens* Sacc. o konidiach $5,6-6,1 \times 1,5 \mu$.

Zebrano: VIII. 1956 r. w Rucianem na martwych gałązkach *Tilia* sp., *Corylus avellana* oraz *Quercus* sp. W tym ostatnim przypadku zachodziły pewne różnice w wymiarach worków i zarodników workowych. Wymiary worków dla materiału pochodzącego z dębu: $53-57,5 \times 5,6-9,2 \mu$; wymiary zarodników workowych: $13,8-18,4 \times 3,3-3,8 \mu$. Materiały zebrane na *Tilia* pochodziły z grądu, a zebrane na *Corylus avellana* i *Quercus* sp. z borów mieszanych.

Valsa nivea (Pers. ex Fr.) de Not. (*Leucostoma nivea* (Fr.) H.) — Worki p. sp. $50,6-55,2 \times 7-7,5 \mu$, zarodniki workowe $13,8-16,1 (18,4) \times 2,3-2,8 \mu$. Spotkano się tylko z przypadkiem worków 4-zarodnikowych. Stadium konidialne *Cytospora nivea* (Hoffm.) Sacc. o konidiach $5,6-6,9 \times 1,2-2 \mu$.

Zebrano: VIII. 1956 r. w grądzie w Rucianem na martwych pędach *Populus tremula* oraz w Kowaliku koło Rucianego, przy drodze na terenie osiedla na ściętych leżących w rowie gałęziach *Populus* sp.

Diaporthe conjuncta (Nees.) Fuck. — Worki $76-80 \times 10,7-11,5 \mu$, zarodniki workowe $16,1-20,7 \times 3,8-5,1 \mu$. Zaobserwowano również konidia nitkowate, bezbarwne, zgięte, przezroczyste, ca $22 \times 1 \mu$. Wstęga konidiów jest barwy bladożółtej.

Zebrano: VIII. 1956 r. w borze mieszanym w Rucianem, na gałązkach *Corylus avellana*.

Diaporthe fibrosa (Pers.) Fuck. — Czarne podkładki o kształcie walców spłaszczonych w kierunku pionowej osi wydostające się na powierzchnię podłoża przez wrzecionowate pęknięcia perydermy. Tarczki są czarne, a na ich powierzchni znajdują się wyciągnięte ujścia otoczni. Worki są prawie cylindryczne $89,7\text{--}92 \times 9,2\text{--}10,2 \mu$, z wyraźnie widocznym aparatem szczytowym w postaci dwu błyszczących punkcików.

Ryc. 3. *Diaporthe fibrosa*. Obraz wrzecionowatego pęknięcia perydermy, przez które wydostają się ujścia otoczni

Zarodniki workowe, o wymiarach: $12,5\text{--}13,8 \times 5,6\text{--}6,9 \mu$ składają się z dwu prawie równych niemal okrągłych komórek. W każdej komórce znajduje się duża kropla tłuszczu. Przewężenie w środku jest bardzo wyraźne.

Zebrano: VIII. 1956 r. na skraju boru w okolicy Rucianego na martwych gałęziach *Rhamnus cathartica*.

Diaporthe leiphaemia (Fr.) Sacc. — Worki $59,8\text{--}66,7 \times 6,9\text{--}9,2 \mu$, zarodniki workowe $16,1\text{--}18,4 \times 4,6\text{--}5,6 \mu$. Zaobserwowano ponadto dwa rodzaje konidiów, mniejsze i większe. Pierwsze z nich, prawie cylindrycznego kształtu, hialinowe, przeważnie z dwoma kropelkami tłuszczu, $7,4\text{--}13,8 \times 1,5\text{--}2,3 \mu$, są tak zwanymi α -konidiami, drugie, większe, wrzecionowatego kształtu, wydłużone, niekiedy lekko zgięte, hialinowe, $14,8\text{--}20,7 \times 4,6\text{--}5,6 \mu$, są β -konidiami (Wehmeyer 1933). Co do nazwy tych owocowań konidialnych w pracach różnych autorów istnieje

szereg rozbieżności. Weh m e y e r (1933) wspomina, że podobne, lecz nieco mniejszych wymiarów, dwa rodzaje konidiów otrzymał z kultury *Diaporthe leiphaemia* var. *Raveneliana* (de T h u m. et R e h m.) Wyraża on pogląd, że takie konidialne stadium jest formą pośrednią pomiędzy rodzajami *Phomopsis* i *Fusicoccum*.

Zebrano: VIII. 1956 r. w grądach z dużą przymieszką dębu w Rucianem na martwych gałązkach *Quercus* sp.

Diaporthe carpini (Fr.) Fuck. — Podkładki są drobne, czarne o kształcie ściętych i nieco spłaszczonych stożków. Czarne tarczki wydostają się z pęknięć perydermy. Całą ich powierzchnię zajmują gęsto obok siebie stojące wyciągnięte ujścia otoczni. Worki są cylindryczne bez trzonek, $57,5-66,7 \times 6-7 \mu$. Zarodniki workowe są cylindryczne, zaokrąglone na końcach, $13,8-18,4 \times 3,3-3,8 \mu$, lekko zwężone w miejscu przegrody, z 4 kropelkami tłuszczu wewnątrz.

Zebrano: VIII, 1956 r. w grądzie w okolicy Rucianego na martwych gałązkach *Carpinus betulus*.

ASCOLOCULARES

Pleosporaceae

Melanomma pulvis-pyrius (Pers.) Fuck. — Worki $85,1-96,6 \times 6,9-9,2 \mu$, zarodniki workowe $11,5-13,8 \times 4,6-5,1 \mu$.

Zebrano: VIII. 1956 r. w grądzie w Rucianem na powierzchni kory martwych gałęzi *Corylus avellana*.

Fenestella princeps Tul. — Worki $184-252 \times 20-23 \mu$, zarodniki workowe $31-34,5 (41) \times 13,8-16,1 \mu$.

Zebrano: kilkakrotnie w VIII. 1956 r. w Rucianem na martwych gałązkach *Corylus avellana* i *Carpinus betulus*.

Didymosphaeriaceae

Valsaria insitiva Ces. et de Not. — Czarne podkładki w kształcie brodawek o mniej więcej kolistym zarysie podstawy tkwiące w korze. Średnica ich waha się w granicach 1—2 mm, wysokość dochodzi do 1 mm. Na powierzchnię podłoża wydostają się z nieregularnych pęknięć perydermy czarne tarczki skupiające ujście otoczni. Worki są cylindryczne, $115-126 \times 10,5-11,5 \mu$; zarodniki workowe, $16,1-20,7 \times 7,4-9,2 \mu$, zabarwione są na kolor brunatny.

Ryc. 4. *Valsaria insitiva*.
1 — Worek z zarodnikami. 2 — Zarodniki
workowe ok. $750 \times$
 $730 \times$

Zebrano: VIII. 1956 r. w grądzie w okolicy Rucianego na martwych gałązkach *Quercus* sp.

Massarinaceae

Pseudotrichia minor Munk. — Worki $80,5-92 \times 12-14 \mu$; zarodniki workowe $20,7-23 \times 4,6-5,6 \mu$.

Zebrano: VIII. 1956 r. w Rucianem na martwych gałązkach *Corylus avellana* na starych podkładkach rodzaju *Valsa*.

FUNGI IMPERFECTI

SPHAEROPSIDALES

Fusicoccum betulae Cooke — Pyknidy tkwią w czarnych, kulistych spłaszczonych podkładkach. Podkładki powstają pod perydermą, a wydostają się na powierzchnię podłoża przez spękania wrzecionowatego lub trójkątnego kształtu. Konidia $23-27,6 \times 4,6-6,9 \mu$, jednokomórkowe, kształtu wrzecionowatego, hialinowe.

Zebrano: VIII. 1956 r. na zrębie leśnym w Rucianem na gałązkach *Betula* sp.

Rabenhorstia tiliae Fries. — Pyknidy tworzą się w wystających na powierzchnię, czarnych, gruszkowatego kształtu podkładach formujących się w korze. Konidia są hialinowe, jajowatego kształtu, $12-16,1 \times 5,6-8 \mu$.

Zebrano: VIII. 1956 r. w grądzie w Rucianem, na martwych gałązkach *Tilia* sp.

Cytospora intermedia Sacc. — Drobne podkładki o kształcie ściętych stożków tworzą się pod perydermą. Na powierzchni podłoża widoczne są szarobrunatne tarczki z jednym centralnie położonym ujściem wielokomórkowej pyknidy. Zdarzają się również dwa ujścia, a wówczas jedno z nich znajduje się na brzegu tarczki. Konidia są cylindryczne prawie proste, hialinowe, $5,1-6,9 \times 1,5 \mu$. Strzępki konidialne są długie i rozgałęzione. Wstęga konidialna barwy jasnożółtej.

Zebrano: VIII. 1956 r. w grądzie w Rucianem, na martwych gałązkach *Quercus* sp.

Cytospora chrysosperma (Pers.) Fr — Konidia ca $4 \times 1 \mu$. Wstęga konidialna barwy żółtopomarańczowej.

Zebrano: VII. 1956 r. na skraju grądu w Rucianem na *Populus tremula* i *Populus* sp.

Cytospora decipiens Sacc. — Drobne podkładki o kulistym kształcie tworzą się pod perydermą. Na powierzchni podłoża widoczne są szarobrunatne tarczki w czarnym obramowaniu. Wnętrze podkładki jest barwy piaskowej, a wnętrze wielokomorowej pyknidy barwy pomarańczowej. Wstęga konidialna wydobywająca się z centralnie położonego na powierzchni tarczki otworu jest barwy żółtoczerwonej. Konidia ($5,6-8,6-9,2 \times 1,5 \mu$, cylindrycznego kształtu, zgięte, hialinowe.

Zebrano: VIII. 1956 r. w grądzie w Rucianem na cienkich gałązkach *Quercus* sp.

Cytospora betulicola Fautr. — Stosunkowo dość duże podkładki o kształcie ściętych stożków tworzące się w korze. Na powierzchni podłoża widoczne są czarnobrunatne tarczki z centralnie położonym, czarnym, cylindrycznym ujściem wielokomorowej pyknidy. Wstęga konidialna jest barwy żółtawej, przezroczysta. Konidia cylindryczne, lekko zgięte, hialinowe, $4,6-5,6 \times 1-1,5 \mu$. Strzępki konidialne przeważnie trzykrotnie drzewkowato rozgałęzione.

Zebrano: VIII. 1956 r. na zrębie leśnym w Rucianem na gałązkach *Betula* sp.

Cytospora sp. — Bardzo drobne podkładki tworzące się pod perydermą mają kształt ściętych stożków. Na powierzchnię podłoża wydostaje się szaroczarna tarczka z czarnym, centralnie położonym otworem wielokomorowej pyknidy. Wnętrze pyknidy jest barwy szarej. Widoczne na prze-

kroju wewnątrz podkładki jest również szare. Konidia są alantoidalne, hialinowe, $7-11,5 \times 1,5-2 \mu$, tworzą się na krótkich strzępkach $12-13,8 \times 1,5-2 \mu$.

Zebrano: VIII. 1956 r. na skraju boru przy drodze w okolicy stacji wodnej Kamień na gałązkach *Corylus avellana*.

Cytospora sp. — Stosunkowo dość duże podkładki o kształcie ściętych stożków, tworzące się pod perydermą. Wydostające się na powierzchnię podłoża tarczki są barwy szaroczarnej. Wstęga konidialna barwy jasno-żółtej, prawie przezroczysta, wydostaje się z ujścia pyknidy położonego centralnie na powierzchni tarczki. Konidia są alantoidalne, hialinowe, $4,6-5,6 \times 1-1,5 \mu$, tworzące się na delikatnych strzępkach grubości $ca 18 \times 1 \mu$.

Zebrano: VIII. 1956 r. w borze mieszanym w Rucianem, na gałęziach *Quercus* sp.

Hendersonia carpinicola Sacc. — Konidia $37-46 \times 11,5-16,1 \mu$, barwy oliwkowo-brunatnej, najczęściej z 4 przegrodami poprzecznymi.

Zebrano: VIII. 1956 r. w grądzie w Rucianem na gałązkach *Carpinus betulus*.

Ryc. 5. *Hendersonia carpinicola*. Konidia, 730 $\times$

Ryc. 6. *Melanconium* cfr. *bicolor*. Konidia, 730 $\times$

MELANCONIALES

Melanconium cf. *bicolor* Nees. — Na powierzchni podłoża znajdują się, stożkowatego kształtu brodawki z wrzecionowatym pęknięciem na szczycie, przez które widoczna jest biaława podkładka. Konidia są jajowatego kształtu lub wydłużone, przeważnie z jednej strony dziobkowato wyciągnięte, ale zakończone nieostro, $10,5-16,1 (18,4) \times 6,1-8 \mu$, barwy oliwkowobrunatnej, z ziarnistością i przeważnie kilkoma kropel-

kami tłuszczu wewnątrz. Strzępki konidialne bezbarwne, hialinowe, $27,6-34,5 \times 1,5-2,3 \mu$. Grove (1937) podaje następujące wymiary dla *Melanconium bicolor*: konidia $10-12 \times 6-8 \mu$, strzępki konidialne $25-30 \times 1,5-2 \mu$; ponadto zaznacza, że zazwyczaj występuje jedna kropla tłuszczu wewnątrz. Traverso (1906), opisując *Melanconium bicolor* jako stadium konidialne *Melanconis stilbostoma*, podaje następujące wymiary konidiów: $13-16 \times 7-10 \mu$.

Zebrano: VIII. 1956 r. na zrębie leśnym w Rucianem, na gałązkach *Betula* sp.

Libertella betulina Desm. — Łoża tworzą się w korze na powierzchni cienkich gałązek mają kształt drobniotkich brodawek żółtej barwy. Konidia są hialinowe, jednokomórkowe, nitkowatego kształtu, sierpowato zgięte, $11,5-13,8 (16,1) \times 1 \mu$. Według Tulasne gatunek ten jest również stadium konidialnym *Melanconis stilbostoma*, zaś Grove uważa, że jest to raczej owocowanie konidialne *Diatrype stigma*.

Zebrano: VIII. 1956 r. na zrębie leśnym w Rucianem na gałązkach *Betula* sp.

Z przedstawionego materiału wynika, że w podobnych zespołach leśnych Pojezierza Mazurskiego, tj. w okolicy Rucianego i stancy wodnej Kamień oraz rezerwatu leśnego w Puszczy Białowieskiej znaleziono szereg tych samych gatunków grzybów spośród *Pyrenomycetes* (Truszkowska 1958). Zjawisko to jest uwarunkowane powtarzaniem się tych samych gatunków drzew i krzewów we wspomnianych zespołach leśnych.

Odpowiednia ilość obserwacji, przeprowadzona w wyżej wymienionych okolicach na Pojezierzu Mazurskim w tych samych terminach co w lasach białowieskich, dostarczyłaby niewątpliwie w ciągu kilku lat dużej ilości wspólnych gatunków grzybów. Tego rodzaju badania wykazują w sposób bardzo przekonujący podobieństwo obserwowanych fragmentów leśnych z różnych okolic. Z tych krótkich obserwacji wynika, że *Pyrenomycetes* uzupełniają fitysocjologiczną charakterystykę lasów.

Katedra Fitopatologii WSR we Wrocławiu

i

Pracownia Mikologiczna Instytutu Botaniki PAN
w Warszawie

RÉSUMÉ

L'auteur présente les résultats de ses recherches faites sur les *Pyrenomycètes* trouvés dans les bois feuillus, mixtes et résineux (Epicéas-Pins à Ruciane et à Kamień en Mazurie.

Les *Pyrenomycètes* étudiés développent leurs organes reproducteurs surtout sur les branches des arbres et des arbustes et quelquefois sur de vieilles souches.

Les matériaux mycologiques ont été rassemblés lors d'une excursion qui a duré une semaine, au mois d'août, en 1956.

Pour déterminer les champignons on les a examinés au microscope de la même que ci-devant (Truszkowska 1958) c'est à dire dans l'eau et dans un liquide spécial (Munk 1957).

On a décrit 25 espèces d'*Ascomycètes*, 12 espèces de *Fungi imperfecti* qui sont pour la plupart une fructification accessoire d'*Ascomycètes*; deux fois seulement on a déterminé le genre *Cytospora* et deux fois on a décrit les fructifications accessoires de deux espèces du genre *Diaporthe*: *Diaporthe conjuncta* et *Diaporthe leiphaemia*.

Etant donné que les matériaux ont été recueillis au mois d'août, ils comportent tout spécialement de nombreuses fructifications accessoires de champignons qui présentent elles aussi une grande valeur pour les études sur les *Pyrenomycètes* mais qui ne possédant pas de formes parfaites ne se laissent pas facilement déterminer.

À Ruciane et à Kamień on a trouvé de nombreuses espèces de *Pyrenomycètes* identiques à celles du parc national de Białowieża, espèces qui ont été déjà décrites en 1958 (Truszkowska).

LITERATURA

- Allescher A., 1901, Die Pilze Deutschlands, Oesterreichs und der Schweiz. Rabenhorst's Kryptogamenflora, Leipzig.
- Arx v. J. A. i Müller E., 1954, Beiträge zur Kryptogamenflora der Schweiz, 11 (1), Bern.
- Barnett L. H., 1956, Illustrated Genera of Imperfect Fungi, Burgess. Minneapolis.
- Grove W. B., 1937, British Stem- and Leaf- Fungi, Cambridge.
- Munk A., 1957, Danish *Pyrenomycetes*. Dansk Botanisk Arkiv 17 (1), Copenhagen.
- Nitschke Th., 1867, *Pyrenomycetes Germanici*, Breslau.
- Saccardo P. A., 1944, Sylloge fungorum omnium hucusque cognitorum.
- Schroeter J., 1893, Kryptogamenflora von Schlesien, Breslau.
- Traverso J., 1906, Flora Italica Cryptogama, Rocca S. Casciano.
- Truszkowska W., 1959, Niektóre *Pyrenomycetes* zebrane w Puszczy Białowieskiej, Monographiae Bot. 8: 191—220.

- Truszkowska W., 1960, Niektóre *Pyrenomyces* zaobserwowane na drzewach i krzewach. Monographiae Bot. (w druku).
- Truszkowska W., 1958, Notatki mikologiczne cz. I., Acta Soc. Bot. Pol. Warszawa (zeszyt monograficzny) w druku.
- Wehmeyer L. E., 1933, The Genus *Diaporthe* Nitschke and its Segregates, Ann. Arbor. University of Michigan Press.
- Winter G., 1887, Die Pilze Deutschlands, Oesterreichs und der Schweiz Rabenhorst's Kryptogamenflora, Leipzig.